

Tonårsparlören - the Movie

Förslag på upplägg & samtalsguide

Föräldrars engagemang spelar stor roll för vilka val tonåringar gör när det kommer till alkohol. Du som i olika sammanhang möter tonårsföräldrar kan göra en betydelsefull insats genom att påminna föräldrar om hur viktiga de är och ge tips och råd om hur man kan prata med sitt barn om alkohol. Tonåringar bryr sig faktiskt om vad deras föräldrar säger - även om det inte alltid verkar så.

Sedan 2013 har IQ haft uppdraget om att ge ut Tonårsparlören, handboken som guidat tonårsföräldrar i frågor om ungdomar och alkohol. Nu finns det även en film på 11 minuter utifrån delar av boken. Med lite allvar och försök till humor leder programledaren Ina och psykologen Karl oss runt bland några typiska scener som kan utspela sig mellan tonåring och förälder.

För att underlätta för dig i ditt arbete har vi på IQ tagit fram ett förslag på upplägg att använda under en träff med tonårsföräldrar i samband med att filmen. Det kan vara på ett föräldramöte i skolan, i föräldragrupper, i idrottsföreningen eller i något annat sammanhang där tonårsföräldrar möts. Samtalet har en viktig förebyggande funktion, även där problem inte är kända. Med hjälp av diskussionsfrågorna är syftet att skapa dialog med föräldrar om tonåringar och alkohol, men också att uppmuntra till samtal föräldrar emellan.

Här finns handboken och tillhörande material

Tonårsparlören - the Movie utgår från handboken Tonårsparlören. Boken kan beställas på iq.se eller hämtas gratis på Systembolagetbutiker från veckan innan valborg. På Tonårsparlören.se, finns boken i sin helhet samt alla texter från boken på svenska, engelska och som ljudbok på svenska.

På iq.se finns även material att ladda ner för att sprida och arbeta med handboken. Här hittar du bland annat:

- Boken som PDF, på svenska och engelska
- Filmen Tonårsparlören - the Movie
- PowerPoint-presentation som ger en bild av Tonårsparlören
- Brevmallar som stöd för inbjudan till föräldramöten eller föräldraträffar
- Tio sammanfattande råd till föräldrar - om ungdomar och alkohol
- Quiz med frågor om ungdomar och alkohol, att t.ex. inleda en träff med
- Bilder på Tonårsparlören, för exempelvis webbplats och nyhetsbrev
- Affischer och flyer, med bilder och budskap från Tonårsparlören
- Broschyren Alkohol och tonåringar – med information på lätt svenska och olika språk, samt en PowerPoint-presentation om broschyren

Stort lycka till med träffen och trevlig titt!

Planera träffen

- Beställ boken och ladda ner filmen. Du kan välja att visa hela filmen, eller spela upp enskilda scener.
- Bestäm och ladda ner de material du behöver utöver filmen från iq.se – förslagsvis en brevmall för inbjudan och de tio sammanfattande råden. Glöm inte att testa att filmen fungerar innan träffen.
- Bjud in föräldrar, använd gärna en av de två brevmallarna för att göra en inbjudan.
- Om möjligt, gör en kort sammanställning av aktuell statistik om ungdomars alkoholkonsumtion i ditt område, som kan användas i en inledande presentation. En bra källa är CAN:s årliga undersökning Skolelevers drogvvanor (can.se).
- Bestäm vilka frågor (se förslag längre ner under rubriken "Förslag på frågor att samtala om") som du tror är bra att lyfta och som ni har tid för under träffen. Planera gott om tid för diskussion – prata hellre längre om några få frågor än kort om alla. Lämna också utrymme för en avslutande reflektion.
- Fixa fika! Varför inte bjuda på popcorn för extra biostämning.

Förslag på upplägg under träffen

- Börja med att berätta om Tonårsparlören. Om du vill, ta hjälp av bilderna i PowerPoint-presentationen. Inkludera gärna lokal statistik.
- Visa hela filmen, eller den scen som du valt ut för träffen beroende på hur mycket tid du har.
- Ställ de frågor du planerat utifrån det ni läst eller sett, be föräldrarna diskutera i grupp.
- Efter diskussionerna i grupp – reflektera tillsammans. Fråga gärna om diskussionerna på något sätt förändrat eller påverkat hur deltagarna tänker kring ungdomar och alkohol.
- Dela ut utskrifter av de sammanfattande tio råden.
- Finns tid, föreslå för föräldrarna att göra en telefonlista och/eller gemensam förhållningslista för sådant alla är överens om.

Förslag på frågor att diskutera

Här är förslag på frågor att ta upp, som alla utgår från scenerna i filmen. Självklart väljer du själv om du hellre vill fokusera samtalet på något annat. Lista gärna de bra knep och strategier som föräldrarna delar med sig av på en tavla eller blädderblock.

Förhöret

- Hur gör du för att få din tonåring att prata om alkohol?
- Hur hanterar du information om ditt barns liv som du kanske inte var beredd på att få veta?

För samtalsledare: Uppmana föräldrarna att dela med sig av både tillfällen då det fungerat både bra och mindre bra.

Fasta tider?

- Hur kan man göra sin tonåring delaktig i samtal om fasta tider och andra regler?
- Hur kan man förklara för sitt barn varför man känner oro och behov av att regler som t.ex. att höras under kvällen eller ha fasta tider?
- Hur kan man ta hjälp av andra föräldrar för att sätta gränser?

För samtalsledare: Sträva efter att föräldrarna ska se fördelarna med fasta tider.

Lista gärna fördelarna på en tavla/blädderblock.

Hjälp till att säga nej

- Vad har du för tips till din tonåring för att stå emot grupstryck?
- Hur pratar du med din tonåring om grupstryck?

För samtalsledare: Lista förslag och skriv upp på tavlan/blädderblock.

Föräldrafritt

- Hur mycket ska man oroa sig om ens barn är ensamt hemma en lördagskväll till exempel?
- Vad kan vara bra att tänka på innan man lämnar sin tonåring ensam hemma?
- Hur kan föräldrar hjälpa varandra när någons tonåring är ensam hemma?

För samtalsledare: Sträva efter att föräldrarna ska se fördelarna med att ta hjälp av varandra eller andra vuxna. Lista förslag och skriv upp på tavlan/blädderblock.